

ARANYOSVIDÉK

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TARSADALMI HETILAP

Megjelenik hetenként szombaton

Kiadóhivatal:

FÜSSY JÓZSEF könyvkereskedése Főter 29. sz.
a hol a hirdetések is felvételnek. Telefon sz. 34

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre ... 8 kor. || Negyed évre ... 2 kor.
Fél évre ... 4 kor. || Egy szám ára 10 fill.

A lap politikai részének szerkesztője:

DR. FRIED FARKAS, felelős szerkesztő

A lap társadalmi részének szerkesztője:

BOROSS ELEK, társszerkesztő.

Szerkesztőség:

Torda, Vallássz.-ter 25. szám. Telefon szám: 28

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők

Kéziratokat vissza nem adunk

Milyen lesz a béke?

Aki a mielőbbi békét óhajtja, az jó dolgot óhajt, de aki aszerint rendezkedik be, hogy mielőbb béke lesz és hogy ez a béke zavártalan és tartós is lesz, azt esetleg csalódás is érheti.

Leghelyesebb arra készülődünk és úgy vetni számot életünk további folyamatával, hogy olyan béke, amilyent — bár sok küzködéssel és sok áldozat árán — évtizedeken át mégis csak élveztünk, már ezután hosszú ideig nem lesz a világon.

Amilyen fáradságos okoskodásba kerülne ennek az ellenkezőjét bizonyítani, — sajnos, ép oly könnyű valószínűnek kimutatni azt, hogy egyelőre vissza se várható állapot reánk nézve a „rég világ“, melynek kapui múlt évi július végén csapódtak be, elzárván előlünk a nyugodt élet áldásait, örömeit, rendes foglalkozásunk háborítatlanságát, szelid kedvtelések kultuszát, — no meg a puha fehér kenyeret és az olesó húst.

Abban senki se kételkedhetik, hogy — akármeddig tart is ez a mai háború, — a mi fegyvereink fognak győztesként kikerülni belőle. Talán már ellenségeink se gondolnak ma egyébre, minthogy ezen elkerülhetetlen végeredmény arányait tegyék mentől kedvezőbbé a maguk számára.

Mi mindenesetre arra törekszünk, hogy elhatározó, megsemmisítő csapást mérjünk az ellenségre, — olyan csapást, mely megfosztja őt annak minden lehetőségétől, hogy belátható időn belül további békétlenkedésre, a harc későbbi felújítására még csak gondolhasson is.

De hát lehet-e azt biztosra ven-

ni, hogy győzelmünk éppen ilyen lesz? Nem lehetséges-e, hogy a háború előbb ér véget, mielőtt sikerülhetne ellenségeinket abszolút mértékben harc képtelenné tenni? És ha megmarad annyi erejük, hogy majdani revanche-ra gondolhassanak — ebben az esetben ugye bár, a győztes fél sem engedheti át magát teljesen a béke örömeinek, mert folytonos készenlétben kell ellensúlyozni tudnia a legyőzöttek esetleges mozgódását?

Ki van zárva, hogy a helyzet ilyené is alakulhat?

Béke tehát előbb utóbb kétségkívül lesz. De az éppen nem bizonyos, hogy e béke összes áldásait ugyanaz a nemzedék fogja learatni is, amely a jelenlegi küzdelmet folytatja. Mert megeshetik, hogy minket — hosszú nyugalom és több évtizedes békés élet után — arra rendelt a sors, hogy hősi áldozattal a jövő nemzedékek biztonságát, boldogságát alapozzuk meg. Nem az első nemzedék lennénk, amelynek ilyen áldozat jut osztályrészül.

Ha most mindjárt így fogjuk fel helyzetünket, ha e szerint rendezzük be életünket és ha kivétel nélkül mindnyájunkat áthat az ily történeti hivatás tudata: akkor semmi irányban, semmi körülmények közt csalódás nem érhet minket.

Tudjunk hidegvérűen számolni minden eshetőséggel, bátran szembenézni minden szükséggel, veszedelemmel — s akkor annál biztosabb és nagyobb lesz a győzelmünk.

Tudjunk kötelesség-teljesítés tekintetében parancselő urai lenni önmagunknak — s akkor hódító urai leszünk és maradunk ellenségeinknek is.

Hadi-kenyér sütés.

Gazdasszonyaink legnagyobb gondja ma, hogy miképpen lehet a fele tengeri lisztes sütőlisztből jó kenyeret sütni. Mert arra kell ugyan törekednünk, hogy jó beosztással az új termésig fussa a liszt készlet, de azért a háziasszony dolga, hogy a hadi kenyér is izletes legyen.

A kukoricaliszttel való sütést a mi asszonyaink nem igen szokták meg, s ha a házi bosszúságtól szabadulni akarnak, jó lesz, ha megtanulják a hadi kenyér sütésmódját. Mert a kukorica- és buzalisztből készült kenyér nagyon egészséges jóízű és élvezetes kenyér akkor, ha eltudják készíteni.

Ennél a kenyérnél a fontos az, hogy a tésztát nem szabad egészen megkelni hagyni és legfeljebb öt százalék burgonyát lehet keverni a liszt közé.

Az ötven százalék kukorica és ötven százalék buzalisztből készült kenyeret egyébként így kell készíteni: A kovászkészítéshez valamivel kevesebb élesztőt kell venni, mint a buzakenyérnél és ügyelni kell arra, hogy a víz, a melyben az élesztőt feloldjuk ne legyen se meleg se langyos, hanem hűvös legyen. Ha a kovász készen van, nem szabad engedni, hogy az túl keljen; rendes kelés után kell megdagasztani és dagasztás után fél óráig pihentetni a tésztát. Ha a félóra elmúlt, ki kell szaggatni a tésztát, de — és ez a legfontosabb! — kiszaggatás után nem szabad azt teljesen kelni hagyni, hanem félig megkelve kell elvinni a sütődébe.

Ha így készítik háziasszonyaink a tengeri liszttel kevert kenyeret, akkor az nagyon izletes lesz.

Egyébként nem fog ártani, ha a buza és árpalisztból készült kenyér-készítési módját is megtanulják. Az árpakenyér nagyon jó, csak az árpanak nagy hatóereje van és ha az ebből a keverékből készült tésztát meleg helyen készítik el és meleg helyen hagyják megkelni, akkor az erjedni kezd és nem lesz jóízű. Erre tehát ügyelni és vigyázni kell arra is, hogy a megdagasztott tészta csak rövid ideig álljon.

Adakozzunk a Tordán ápolt katonák részére lábbeliket!

Szeplő

májfolt és mindennemű kiütés ellen legjobb a

Liliom-Crém

száraz: nappali használatra
zsiros: éjjeli használatra.

Kapható készítőnél; **Mike „Védangyal“** gyógytárában Torda. Próba tégely 70 fill. Egy adag 1 kor.

A magyar katonákhoz.

Írta: Szabó Jenő.

Katonák, katonák, népem katonái,
Hányszor fog a lelkeim tihozzátok szállni!
Ahol ti robertok véres nagy birokra,
Ott nő a dicsőség piros rózsabokra.

Lelekem lesz a felhő, mely hazulról jő még,
Elviszi hozzátok édes anyák könnyét,
Hitvesetek esőjét, forró ölelését,
Ártatlan gyermeknek a szive verését.

Elviszi az apró fehér házak füstjét,
Holdsugaras tájak halovány ezüstjét,
Futó bérei patak csöndes csobogását,
Mesemondó erdők ismerős zugását.

Leleketekre száll majd az a felhő titkon,
Eszetekbe jut, hogy mit hagytatok itthon.
Ami álmot idéz, ami álmot űz el,
Poklot gyújt a szíven olthatatlan tüzzel.

Az édes szülőföld bőve szakadt rátok!
Szilajabb lesz attól öldöklő csatátok:
Itéletidőnek irtó jégverése,
Villámhajtó zimankó zengése!

Legyen is harcotok szörnyű végítélet,
Hogy a szolgahadban megfagyjon az élet!
A cudar bestia vérre szomjuhozva,
Ígáját szabad nép nyakára ne hozza!

Népét úgy szórjátok, mint vihar a perjét,
Hogy összetört csontját utszélen seperjék.
Addig tapossatok a kiontott vérbe,
Mig rá nem törtök szörnyeteg a fejére!

Ha mindjárt a naphoz közel trónol is fent,
Verjétek a porba a nagy bálványistent!
A szivtelen hóhért irgalom ne óvja!
Vérbefojtott népek bus temetőjének
Legyen mankón járó örök bujdosója!

A tordai segítő akció.

A bevonultakért, családjaikért és a sebesült katonákért.

Torda, 1915. április 23-án.

Ujból kérjük a közönséget,

hogy mult számunkban közölt „A közönséghez” című felkérésünk megszívlelésével e rovatunkra tartozó közleményeit a lehető legrövidebbre szabja s hetenként legkésőbb csütörtök délig juttassa a szerkesztőséghez és csak a közérdezből feltétlenül közlendő nyugtázásokat kegyeskedjék beküldeni, minden egyéb jellegű köszönetnyilvánításoknak e rovatban való hírlapi közlésétől eltekinteni szíveskedjék, mert a háborús állapot miatti lapelállítási nehézségek lapunk terjedelmét megkevesbitették.

A megvakult katonáknak.

A háboruban megvakult katonák részére dr. Betegh Miklósné ömeltóságához a következő újabb adományok érkeztek: Székely Gyula nyug. vasúti főmérnök 100 K. Fülöp Gyula Egerbegy 10 K. és Horváth Lajos Mezőbő 10 K.

A szépsikerű műsoros tombola estélyről

mult számunkban irt részletes beszámolónk kiegészítésül ezuttal közöljük még, hogy a katonák javára történt sorsolás rendjén kisorsoltatott az a nagyértékű seilyem bluz és művészi himzésű divánpárna is, a melyet lelkes áldozatkésziséggel Cziriák Gizella készített és adományozott a szent célra s mely két nagyértékű tárgynak sorsjegyeit 130 kor. értékben mind ő maga adta el s így e jelentékeny összeggel járult hozzá a szép anyagi eredmény gyarapításához. A mint már hasábjainkon egy ízben megtettük, ezuttal is meghajlíjuk az elismerés lobogóját e meg-

hatóan szép és példaadó magyar honleányi áldozatkésziség és buzgóság előtt. Egyébként itt közöljük azt is, hogy a bluzt a 3. számú és párnát a 2. számú sorsjegy nyerte el. Az utóbbi még vissza van maradva s tulajdonosa átvetheti a Fogolyán-üzletben.

Adományok.

Zabolai Miklós és Zabolai Miklósné (Torda) 2—2 koronát adományoztak közvetlenül polgármesterünkhöz a katonák fehéreneműjére.

Lelki gyönyörűség

elnézni, mint örülnek gyógyítás alatt levő beteg és lábbadozó katonáink a dohány-és cigaretta adományoknak. A ki csak egy röpke pillanatig is tanuja volt egy-egy ilyen beszédes jelenetnek, velünk együtt szósólójává válik a jó közönségünkhöz ismét és ismét intézett kérés szózatnak: *adakozunk cigarettát és dohányt a kórházainkban ápolt katonáknak!*

Egy Amerikában lakó lelkes honfitársunk:

Kiss György óras és ékszerész már sokszor adta tanujelét magyar hazája iránti rajongásának s a magyar hazafias célok iránti áldozatkész támogatásának. Távoli új hazájában honszerelme régi hazája iránt csak fokozódott, erősödött. Most 55 koronát küldött a Tordán ápolt katonák javára Zilahi Sebess Andor polgármesterhez.

A hadban testi öpségüket elvesztett katonák felsegélyezésére:

Zecha Gyula újból gyűjtött és gyűjtésének eredményét: 8 koronát lapunkhoz beküldte. Ezt az összeget Betegh Miklósné Ömeltóságához juttattuk.

Hosszu Béla kitüntetése.

Már hirt adtunk róla lapunkban, hogy Hosszu Bélát, a tordai törvényszék volt irodaigazgatóját, amikor 40 évi szolgálat után nyugalomba vonult, a király a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki. A törvényszék teljes ülésének keretében Balás Elemér dr. tszéki elnök nagy és diszes közönség jelenlétében a f. hó 23-án tüzte a kitüntetett Hosszu Bélának mellére hűséges hosszú szolgálata fényes elismerését és jutalmát. A teljes ülés megnyitása és a táblai elnök által közvetített igazságügyminiszteri leirat felolvasása után Balás Elemér dr. tszéki elnök a nála megszokott szónoki bravurral és mindenkit magával ragadó lendülettel fényes beszédben fordult az ünnepelthez.

Rámutatott arra, hogy ezelőtt két hónappal is ünnepelte a bíróság Hosszu Bélát, de akkor a bánat hangján, mert bucsut vettek az érdekes férfiutól, aki 40 évi becsületes, mindenkor példaképül szolgáló munkálkodás után maga is bucsuzott a multtól s az egyre szürkébb tájakhoz vezető jövődő útjára bocsátották. A mai ünnep azonban — ugymond — örömnep, hol nem bucsuztatnak, hanem szabad érzéssel örvend mindenki, hogy a valódi érdem megtalálta az elismerést, a királyi kitüntetést. Az érdemrend feltűzése után az elnök igen szép szavakkal apostrofálta az ünnepeltet, hogy boldogan s örömmel viselheti a kitüntetés e fényes jelvényét, mert azt kiérdemelte magának. Fényéből a bíróságnak is jut egy sugár, mely arra a vigasztaló igazságra világít, hogy a törhetetlen szorgalom és becsületes munkáság megtalálja az elismerést, a jutalmat. Ez a kitüntetés kiváló jogokat biztosít, de kötelességet is hárit hordozójára, hogy

örizze meg a jelvény tiszta fényében, makulatlan ragyogásában a kitüntetés indokát: a közért, hazáért végzett munka szeretetét. A megérdemelt nyugalom közepette is ne szünjék meg benne a hazaszeretet lüktetése s maradjon meg benne a király iránti rajongó hűség érzése. Rebegjen ajkán az utolsó percben is az imádság: Isten áldd meg a Királyt, Isten áldd meg a magyar hazát!

A beszédet követő eljenzés után ünnepelt Hosszu Béla köszönte meg pár keresetlen, őszinte meleg szóval a kitüntetést, hálás köszönettel adózva a királynak, az igazságügyminiszternek, a táblai elnöknek s a törvényszéki elnöknek jóindulatukért, kik nélkül e kitüntetést meg nem kaphatta volna. Megköszönte a bírának, jegyzőknek, volt munkatársainak s a megjelent közönségnek, hogy részt vettek az ő örömeiből és megjelenésükkel ünnepségét meleggé tették.

Hosszu Béla köszönő beszédét lelkes eljenzés követte és aztán mindenki szívesen gratulált neki, kifejezve a jókívánságot, hogy még sokáig egészséggel viselje a kitüntetést.

HIREK.

EMLEKEZTETŐ NAPTÁR.

Április 24-én reggel 7 órától kezdve a 38—42 éves B. népfelkelőkötelesek bemutató szemléje a Vigadóban.
Április 21—24-én országos vásár Tordán. Á prilis 12—23-án állatvásár, 24-én kirakóvásár.
Április 25-én d. u. 4 ó. a Tordai Magyar Védő-Egylet közgyűlése a városi közgyűlési teremben.
Április 25-én d. u. 6 órakor vallásos estély a unitárius templomban.

A Magyar Védő Egyesület közgyűlése.

A tíz év óta fennálló tordai Magyar Védő Egyesület vasárnap április 25-én délután 4 órakor a városi közgyűlési teremben fogja megtartani évi rendes közgyűlését. Ez a közgyűlés a szokottnál nagyobb érdeklődést érdemel, amennyiben a megállapított tárgysorozat rendjén a mai magyar iparról érdekes alkalmi előadást fog tartani dr. Vertán Endre orszgy. képviselő.

A közgyűlési meghívóval együtt a Védő Egyesület kérés szóval fordul Torda város közönségéhez, különösen a városi képviselő testület minden tagjához, kérve és ajánlva a tordai Kulturház és Védőegyesület e két kulturintézménynek védelmét és fentartását.

Az érdekes felhívásból közöljük a következő részt:

„Midőn a hadbavonultakért minden áldozatot meghozni készkedünk, nem engedhetjük meg, hogy kulturális intézményeink elpusztuljanak.

Ne vegyen erőt rajtunk a vigasztalan esüggedés, hanem a jobb jövődő iránt bizakodó reménységgel fogjunk össze és a kiesiny erők összetételével hassunk oda, hogy közintézményeinket megtsük meg a bukástól.

Ezért intézzük kérés szóval a mi hazafias jó közönségünkhöz, kulturintézményeink érdekében.

A Kulturház és a Védő Egyesület a a magyar nemzeti kulturának e két hasznos intézménye, ma már egy fogalom alá vonható, mert egyesített erővel szolgálják a mi közművelődési, ipari és közgazdasági érdekeinket.

Nagyon kevés az a mit e két testvér intézmény támogatására és fentartásáért kérünk.

Mindenek előtt kérjük figyelemre méltatását e két intézmény szervezeti kapcsolatának ugyanazonos céljainak.

RONAI MANÓ ÉS TÁRSA UTÓDA TORDA.

Minden idényhez megfelelő kész férfi, fiu ruhák és női felöltők óriási választékban kaphatók. Külön mérték osztályán férfi ruhák legutolsó divat szerint készülnek.

Méltányolva kérjük azon gondoskodásunkat, hogy a közönséget kétféle tag-sági díjak kiváltásával nem terheljük.

Szabályaink alapján a védő egyesületi tagok, rendes pártolói a Kulturháznak is, ugyanazon jogok és kötelezettségekkel. E két intézmény fentartására irányított évi 4 koronás védőegyesületi tagsági jegy kiváltásával élvezzük mint a két intézmény által a tagok részére biztosított kedvezményeket.

Az évi tagsági díjnak 50%-kával a mi iparpártolási céljainkat, a másik 50%-ával a Kulturház fentartását biztosítjuk. Ez utóbbit a Védő Egyesület központi igazgató tanácsának a Kulturház iránt való áldozatkészségből kapjuk segély címen. A központ f. évi apr. 14-én megtartott közgyűlésén a Kulturház ez évi segélyezését meg is szavazta.

Minél több a Védő Egyesület rendes tagjainak a száma, annál nagyobb lesz a Kulturház támogatása és intenzívebb az ipari és közgazdasági érdekeink előmozdítása és védelme.

A mai nehéz életviszonyokra való tekintetből a Védő Egyesületnek 1915-ik évre szóló nyugtáit azon kéressel küldjük szét, hogy azokat kiváltani és a törzslapokat aláírni kegyeskedjenek.

A háborús időre való tekintetből pedig, azon föltevésből, hogy a múlt évi rezsimit a hadi segélyezésre kellett fordítani, a megelőző évekről hátrálékos tagdíjakat teljesen töröltük.

Mindazok, kik Torda város történelmi múltját dicsőítő műemlékének fentartását, hazafias feladatnak tekintik, csekély áldozatkészségükkel lehetővé teszik az eljövendő béke idejére kulturintézményeink megmentését. H. D.

— **Személyi hír.** Szabó Albert kir. főbánya tanácsos, a marosújvári kir. főbányahivatal nagytudású s minden körben közszeretettel álló vezetője április 21-én a tordai sóbányahivatal megvizsgálása végett Tordán tartózkodott. A megejtett hivatalvizsgálat rendjén Szabó főtanácsos mindent a legszebb rendben talált és e feletti legnagyobb megelégedésének adott kifejezést.

— **Ma van a népfölkelők sorozása.** A 38—42 éves, B. alosztályú népfölkelőkötelesek bemutató szemléje (sorozása) ma délelőtt 8 órától kezdve fog megtartatni a Vigadóban. A Tordán tartózkodó népfölkelők után a vármegyénkbeli járáások területén lakó népfölkelőket fogják sorozni.

— **Vallásos estély.** Holnap (vasárnap) délután 6 órakor vallásos estély lesz a rendes istentisztelet keretében az unitárius templomban. Műsor: Imát mond Lőrinczy Dénes. Ének. Felolvas Nagy Albert számtanácsos. Szavaltat. Ének. Bezáró beszédet mond Lőrinczy Dénes.

— **Az országos vásár** három napos állatvásárja lanyha forgalom mellett zajlott le. különösen nagy és magas áru kereslet volt marhában. A kirakó vásár ma lesz.

— **Halálozások.** Varosunk egy derék, szorgalmas, köztisztelőben álló polgárának elhunytáról igaz részvéttel adunk hírt. P. Horváthy József kereskedő, munkás életének 69-ik, boldog házasság életének 44-ik évében folyó hó 23-án reggel rövid szenvedés után meghalt. Halálát népes család gyászolja. Temetése e hó 25-én délután lesz. Nyugodjék csendesen.

Szilágyi Béla IV. éves tanító-növendék, Szilágyi István igazgató tanító nagymenyő fia életének 21. éves korában, hosszas szenvedés után folyó 1915. évi április hó 22-én d. u. fél 4 órakor csendesen elhunyt. Az élete virágjában sirba szállt ifju s az érte kesegő gyászoló család iránt általános a részvétel. Temetése ma délután 3 órakor lesz.

— **Nincs váltópénz.** Az egyszerűbb embereket ugylátszik, megint felültette valaki, vagy valami, mert

ismét az történt, hogy az ezüst és nikkelpénzt, vagyis a mindennapi forgalom váltópénzét eldugdossák s a forgalomtól elvonják. Lépten-nyomon találkozunk azzal a képtelen jelenséggel, hogy jó pénzzel a kezünkben nem tudunk vásárolni, mert az eladó nem tud visszaadni belőle. Az isten áldja meg annak a sok bárgyu embernek a csöndes esztelenségét: hát mit akarnak a váltópénz eldugdosásával? Mitől félnek? Hát nem tudják, hogy mindenütt oly jól állunk, mint még soha és hogy az orosz sohasem fog áttörhetni a mi hősi katonaságunk ércfalán, melyen eddig is pár hét alatt mintegy fél millió muszka sebezte halálra a fejét? Ártanak a köznek, nehezítik a forgalmat ostobaságukkal, hogy eldugják a váltópénzt, de maguknak mitsem használnak, mert hiszen az ezüst és a nikkelsóhasem válik aranypénzzé, már pedig csak az arany van állandóbb és biztosabb értéke. A papirpénznek pedig, a két koronásnak is, aranyfedezete van s így nincs mitől félni.

Jó volna kinyomozni azokat, kik mesterségesen visszatartják a váltópénzt a forgalomtól s ezeket példaadásul is érzékenyen megbüntetni, hogy elmenjen a kedvük a hazafiatlankodástól és kigyógyítsanak a közgazdaságot károsító butaságból. Adig is azonban szükséges volna, hogy hatóságaink, első sorban az adóhivatal gondoskodjék némi aprópénz forgalomba hozataláról.

— **Jótekonycélú előadások a katonák javára vidéken.** Örömmel értesültünk arról, hogy Péter Antal polg. isk. igazgató ur előadásait vidékre is kiterjeszti. Első ilyen előadás Mészáros községben tartott nagy érdeklődés mellett s a katonák segélyezésére 29 koronát hozott. Eszép anyagi sikerhez 2—2 korona felülfizetéssel hozzájárultak Gálffy Zsigmond, Lőfi Béla, ifj. Biró András, Hosszu Zsigmond. Borbély Mózesné, Halmágyi Sámuel, Halmágyi Károlyné, Fülöp Sandoné. Egy tordai adózó a befolyt összeget kiegészítette 1 koronával s így az előadás 30 koronát juttat a nemes célra. A nemes tett ön magát dicséri.

— **A háboruban elesettek árvái.** A városi árvaszék felhívja mindazokat, a kik a háboruban elesettek árváit gondozni s azok gyámságát állami díjazás ellenében elvállalni óhajtják, avagy a katonák árváit örökbe akarják venni: jelentkezzenek a városi árvaszéknel.

— **Néhány szó a kolera ellenes védőoltásokról.** A kolera leküzdésében a legjelentősebb szerep mindig a megelőzésnek jutott, amely megelőzés különböző módon és különböző eszközökkel elérte célját már eddig is, de igazán biztossá és hatalmas fegyverré csak azóta lett, amióta a koleraellenes védőoltások gyakoriakká s a nép minden rétegében elterjedté váltak.

Ezen oltások, amelyeket két ízben kell végezni és a melyek abból állanak, hogy előlt koleratényeztetet fecskendeznek a bőr alá, amint rendkívül nagy számú oltásból megállapítható volt, teljesen veszélytelenek, valamely kellemetlen hatást (láz, fejfájás) csak a legritkább esetben csinálnak s ekkor is inkább félelem vagy beképzeltélen alapulnak, fájdalomtalanok, legalább 8—14 hónapig tartanak s biztosan védenek a kolera fertőzés ellen!

Azzal a módszerrel, amellyel nálunk Magyarországon végzik az oltásokat, az 1913. évi balkáni háboruban szereztek nagyobb tapasztalatokat s kiderült, hogy 10000-beoltott egyénből csak négy lett kolerás s

ezek betegségeis csak könnyű lefolyású volt. Mint értesülünk, városunk egészségügyi hatósága azonkívül, hogy a csendőrség, a katonaság és a munkásság beoltásáról gondoskodik, meghatározott délutánokon az önként jelentkezők részére is ingyenes oltást rendez, hogy ezzel is elősegítse a kolera elleni védekezés sikeressé tételét.

Magán egyének részére a helybeli orvosok végeznek oltásokat rendelő óráikon.

— **Uj lap Besztercén.** A folyó hónap-pal uj magyar politikai és társadalmi hetilap indult Besztercén „Besztercei Magyar Hírlap” címmel, a besztercei Székely Társaság kiadásában. Az uj lap felelős szerkesztője Vásárhelyi János ref. lelkész, az ismert jeles tollú író. Az uj lap eddigi számaiból ítélve hivatott óre és szószólóga lesz a magyarságnak az exponált Besztercén és szép sikerrel fogja betölteni a nem rég csendesen kimúlt „Beszterce” helyét. Az uj lap melegen üdvözljük s pályafutásához szerencsét kívánunk!

— **A przemysli foglyok névsora.** A bécsi Vöröskereszt központi tudakozódó irodája azzal a kéressel fordult a pétervári Vöröskereszt Egyesülethez, hogy a leg-sürgősebben közölje a przemysli hadi foglyok névsorát és legyen segítségére a foglyoknak. A válasz az volt, hogy az orosz Vöröskereszt mindent megtesz a kellő tájékozódás megszerzésére és mihelyt meglesznek az adatok, rögtön közölni fogja azokat. A válasz táviratot az orosz központi iroda elnöke: Pocsimikov szignálta. A bécsi tudakozódó iroda mihelyt megkapja Pétervárról a névsort, azt azonnal nyilvánosságra fogja hozni.

— **Sok panaszt hallunk naponta** az aszfaltjárdák ronda állapotban levő folyókái miatt. Különösen a Főtéren botrányosak e tekintetben az állapotok. Némely helyen a folyókák teljesen elzúllott, fedőlemez nélküli állapotban disztelenkednek, máshol a szükségből fedőkül alkalmazott deszkák hasadoztak össze s merednek égnék úgy hogy több helyen valóságos forgalmi akadályok keletkeztek, melyek szekér be- és kihajtásoknál komolyan veszedelmesek is. Még mielőtt szomorú kimenetelű szerencsétlenségek, (lábtörések, stb.) történnének: kell segíteni sürgősen ezeken az állapotokon. Felhívjuk hatóságunk figyelmét e közóhajra. Tudjuk, hogy a háboru akadályozta meg a járda munkálatok teljes befejezését, de meghangoztatjuk, hogy a jelenlegi zúllott állapotokon — ha provizorikusan is, de haladék nélkül segíteni kell és a folyókákat rendbe kell hozni, mert ezek mai állapotukban igazán botrányosak.

— **A sorozáson történt,** hogy a bizottság előtt egy vézna, horpadt mellű és minden tekintetben untauglichnak mutakozó legény jelent meg. Csak félig vetkezett le és az orvosok már is intettek neki, hogy elég ne is fáradjon. A fiatalember feléjük fordította sápadt arcát és rájuk szegezte égő tekintetét. És megszólalt:

— Mondják meg a doktor urak, miért nem vesznek be?

— Azért barátom, mert magának nagyon szűk a melle.

— A fiatalember hallgatva simította végig magas homlokát s egy kis szünet után így felelt:

Szűk a mellem? Talán még elég nagy arra, hogy elférjen benne egy orosz golyó és elég széles arra, hogy elférjen rajta egy vitézségi érem?

E felelet hallatára a tetszés moraja vonult végig a bizottságon. A főtörzsorvos odalépett a sovány ifju elé, megveregette a vállát, megszorította a kezét és harsány hangon így kiáltott:

— Tauglich! Ennek a fiúnak a he-

lyén van a szíve és nekünk ilyen emberekre van szükségünk. Isten éltesse, Ifju barátom!

— **Felhívjuk a közönség figyelmét** ez-
uttal is a „Külügy - Hadügy” című, nívós
és értékes heti lapra, mely hétről - hétre
dus és magas színvonalu tartalommal elé-
gíti ki az olvasó közönségnek a hadi álla-
pot folytán nagy mértékben fokozódott igé-
nyeit. Valóságos uttörő és hégypótló e lap
a hadviselés és külügy kereteibe vágó té-
mák szakszerű és mindig könnyedt, nép-
szerű feldolgozásában. Cikkei, illusztrációi
elsősorúak, gondosak és pedánsul tárgyi-
lagosak. Előfizetési ára félévre 8 kor. Mu-
tatvány számot szívesen küld a kiadóhiva-
tal Budapest, VII. Népszínház-utca 16 sz.

— **Fémet a hadseregnek!** Az Or-
szágos Hadsegélyző Bizottságnak ily
című felhívására — melyet nagymé-
retű plakátokon városunk Tanácsa is
kifüggesztetett, — felhívjuk hazafias
közönségünk figyelmét. Gyűjtsünk és
adakozzunk hadseregünknek hadi cé-
lokra szükséges fémanyagokat (vő-
rösrezt, sárgarezt, nikkelt, ónt, ol-
mot, bronzot, stb. és segítsük ez ál-
tal is nagy és dicsőséges küzdelmében!

— **Kórházi kisegítő könyvecske.** Ezzel
a címmel egy igen praktikus és hég-
ypótló könyv hagyta el a sajtót az orszá-
gos központi községi nyomda kiadásában.
A könyv hat nyelven, fonetikus össze-
állítás, tájékoztatóval ellátva közli azon kér-
dések és feleletek, szükséges értekezé-
seket, melyek idegen nyelvű beteg kato-
nák s az orvosi kar és ápoló személyzet
között felmerülnek s ezzel a közvetlen
érintkezést lényegesen megkönnyíti. A ne-
mes célu könyv fontos missziót teljesít s
azt kórházak, orvosok nagy sikerrel hasz-
nálhatják. Ára 50 fillér. Megrendelhető
Füßy József könyvkereskedésében.

— **A nélkülözhetetlen gazdák és
gazdasági alkalmazottak felmentése.**
Az 1873—77. évben született B. al-
osztályú népfölkelésre kötelezett gaz-
dák és gazdasági alkalmazottak —
mint a földmívelésügyi miniszter a
vármegyei gazdasági egyesülettel közli,
— a tényleges népfölkelői szolgálatok
alól felmenthetők az esetben, ha itthon
nélkülözhetetlenek. A felmentés iránti
kéresek május hó 5-ig nyújtandók be
az illetékes községi előjárószághoz. A
kéresekhez a bemutató szemlén nyert igaz-
olvány csatolandó. A későn érkezett és
hiányosan felszerelt kérések tárgyalás
nélkül fognak visszaküldetni.

— **A város 1914 évi számadásait**
a pénzügyi szakosztály hétfőn és
kedden tartott ülésében behatóan le-
tárgyalta és elfogadta, illetve a kép-
viselőtestületnek egyes hozzáfűzött
javaslatokkal elfogadásra ajánlta. Az
átvizsgált számadásokat a legköze-
lebb tartandó közgyűlés fogja tárgyalni.

— **Katonai személyek meglátogatása.**
A hadsereg-körzet egész területére meg-
lett tiltva, hogy katonai személyeket hoz-
zártartozóik, feleségeik, vagy egyéb rokonok
vagy ismerősök meglátogathassák. Ezen
tilalmat a hatóságok közhírré tették azzal,
hogy a jelzett célból a rendőrhatalóságok
utazási igazolványokat nem adnak ki.

— **Népfölkelők kötelezettség 50 évig.**
A képviselőház hétfői ülésében többek
között a honvédelmi miniszter törvényjavas-
latot terjesztett be mely szerint a népföl-

kelési kötelezettség már a 18 évesekre és 43
évesektől az 50 évesekig is kiterjesztetik.
A népfölkelés első osztályát a 18-tól
42 évesek, a második osztályát pedig a 43-tól
50 évesek fogják alkotni.

A törv. javaslat szerint a benne foglalt
korlátokon belül ezentúl az egész népföl-
kelés a haderő és honvédség kiegészítésére
igénybe vehető lesz, azonban a népfölkelés
második osztálya csakis kivételesen vethető
igénybe, vagyis ezen osztály általában
hárcelén kívül teljesít szolgálatot s hárc-
térén csakis akkor, ha azt különösen szük-
ség kívánja.

A javaslat törvényerőre emelkedése ter-
mészetesen nem jelenti azt, hogy az új
kategóriák azonnal igénybe fognak vétetni,
mert a fegyveres szolgálatra alkalmasoknak
még a mai törvények alapján is rendel-
kezésre álló száma oly nagy hogy abból
a közös hadsereg, honvédség és népföl-
kelés soraiban támadt hiányok mindeddig
nemesak bőven fedezhetők voltak, — de
mint általánosan ismeretes, több fiatalabb
korosztály még igénybe sem vétetett. Ha-
sonló rendelkezések Ausztriában császári
rendelettel fognak életbe léptettni.

— **A tavaszi munkákra kirendelt katoná-
munkás-csoportok elszállásolása, élelmezése
és díjazása.** Tudvalevő, hogy a honvédelmi
miniszter e hó hatodikán kelt rendelkezé-
sével lehetővé tette, hogy községek és bir-
tokosok kérelmére a pottesteknél szolgáló
legénységéből a sürgős tavaszi munkák
elvégzése céljából husz emberből álló mun-
kás csoportok, egy altiszt vezetésével 14
napi időre szabadságoltassanak oly célból,
hogy e munkás csoportok az említett munka-
adó rendelkezésére bocsáttassanak. Az ilyen
katonamunkás csapatok igénybevétele a
munkaadókat terhelő költségek tekintetében
a honvédelmi miniszter rendelete a követ-
kező intézkedéseket tartalmazza:

A munkás csoportoknak és az azok
mellé adott altiszteknek elszállásolása és
élelmezése a munkás csoportot igénybevevő
község, föld- vagy szőlőbirtokos feladata.
Az élelmezést a munkaadó a munkás csoport-
nak a pottest által erre utasított altisztje
által állandó élelmezési pénzért tartozik
teljesíteni. Az élelmezési pénz átvétele
nyugtázandó. A munkás csoport tagjainak,
valamint az azok mellé felügyelet céljából
kirendelt altiszteknek a munkaadó mindegyik
munkanapért a helybeli szokásos napszám-
nak megfelelő munkapótdíjat tartozik kifi-
zetni. Az utazási költségek a munkaadót
nem terhelik.

— **A rézgálic beszerzése.** A földmívelés-
ügyi miniszterium legutóbb egy fél waggon
rézgálic engedélyezését helyezte kiállításba
kb. 150—160 korona méterzsánskénti ár
mellé.

Van szerencsénk ezért vármegyénk
szőlőbirtokos gazdaközönségét felhívni, hogy
amennyiben folyó évi rézgálic szükségletét
egyesületünk útján óhajtaná beszerezni,
szíveskedjék ebeli szándékát május hó 3-ig
az egyesület titkári hivatalához levelező-
lapon bejelenteni (Torda, vármegyeház I.
emelet). A szükségletet a bejelentések beér-
kezésének sorrendjében fogjuk kielégíteni.

Lekisebb kiszolgáltatható mennyiség
25 kg. Saját szükségletén felüli mennyiséget
senki sem szerezhet be. 1 kat. hold szőlő
négyeszeri bepermeterzéséhez elegendő 25 kg.

Megjegyezni kívánjuk, hogy a réz-
gálicból az igen csekély kereskedelmi kész-
letek 3—400 kor. mázsánskénti árak mellett
vannak forgalomban.

Elsősorú nemes magunga szőlő-
kötőző hársra — később megjelölendő igen
mértányos árak mellett — szintén fogad-
el előjegyzéseket a titkári hivatal. Kat.
holdankint elegendő 5 kg.

Torda, 1915. április hó 20-án. A Torda
Aranyos vármegyei Gazdasági Egylet nevé-
ben. Dr. Wolff Gyula igazgató alelnök.
Török Bálint titkár.

— **A 17—50 évesek.** A 17-től 50
éves B. népfölkelők Tordán is össze-
irattak a foglalkozások pontos feltűn-
tetésével az 1912 évi LXVIII. t. c.
értelmében személyes hadi szolgálta-
tás, hadi munkásokul való kirende-
lés és e végből való nyilvántartás
céljából.

— **Hadibeszédek.** A honvédelmi mi-
niszterium hadsegélyző hivatala népszerű
füzetekben kiadja azokat a tanulságos és
lélekemelő beszédeket, a melyeket a há-
boru óta legkiválóbb államférfiaink, fő-
papjaink, tudósaink, íróink és politikusaink
tartoztattak a nyilvánosság előtt. A hazafias
gondolatokban gazdag beszédek becses
emlékei a háborúnak, azért igen érdemes
a mindössze 10 filléres füzeteket megvenni
és összegyűjteni, mert e füzetek mara-
dandó dokumentumai annak a hazafias
fellángolásnak és együttérzésnek, mely a
nemzet minden rétegét egy táborba terelte
a magyar nemzeti becsület védelmére. A
füzetek kaphatók a könyvkereskedésekben
és dohánytözsdekben. A befolyó jövedelmet
a háboruban elesett katonák özvegyei és
árvái javára fordítják.

— **„Dr. Kutyahideg urnak”**... Fogságba
jutott katonáink levelezésében nem egyszer
láthatni a cenzura nyomait; de ép oly
gyakran találkozunk a cenzurát kijátszó
leleményességgel is, mely minden ellenőrzés
mellett is módot talál arra, hogy hirt adjon
meg nem engedett dolgokról: hidegről,
esetleg rossz bánásmódról stb. — Egy maros-
vásárhelyi katonáorvos, a kinek fivére
Omszkban (Szipériában) orosz fogságban
van, levelet kapott tőle, a melyben csupa
közömbös dolgok vannak, ám a levél cím-
zése így szól: „Dr. F. S. Kutyahideg Vanitt
urnak”...

— **Élő emlék a halott hősöknek.** Poéti-
kus és okos tervet vetett fel Lange Vilmos
porosz kir. kertészeti igazgató a „Garten-
welt” nevű berlini kertészeti szaklapban,
amelyben többek között a következőket
írja: „Minden elesett hősnek egy-egy tölgyet
saját szülőföldjén vagy annak határában!”
A föld, amelybe a hősök tölgyét elültetjük,
legyen községi tulajdon és soha el nem
idegeníthető. Nem parkra gondolunk, nem
architektikus ültetvényre. Egyszerű erdő-
ültetvényről van szó, természetesen pázsiton,
vadvirágok között. Csak a szabályszerű
távolságban elültetett tölgyek közepébe
kellene megfelelő nagyságu szabad téren
egy hársat elhelyezni, ahol évről-évre
emlékünnepegyre gyűlné össze a község
lakossága, fogadalmat tenni örök hazasze-
retéről. A hősök tölgyligete eleinte talán
csak szerény emléket biztosít elhunyt hőse-
inknek. Huszonöt év múlva az emlék azon-
ban már tekintélyes, száz év múlva nagy,
kétszáz vagy annál is több esztendő múlva
hatalmas, impozáns lesz. Ennek az emlé-
künek létesítéséhez nem szükséges semmi-
féle nagyobb költség. Csak késő utókornak
lesz feladata művészetet teremteni a hősök
ligetében, amelyek hirdetni fogják az ország
hatalmát és a nemzet hősiességét. Lange
igazgató terve nagyon helyes. Inkább egy-
két szép fa, mint művészietlen emlék és
szobrok hirdessék elesett hőseink iránt
táplált kegyeletünket. Ez nem is kerül
sokba s így annál többet áldozhatunk az
elesettek árváinak.

**Adakozzunk a sebesült katonák-
nak dőhányt, cigarettát, ujságot!**

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland cement-gyár
KUGLER és TÁRSAI BRASSÓBAN

Kapható: Polonyi Sándor fuzevkereskedésében Tordán.

Modern Aphorisma.

— A férfi boldogsága a nő.
— A nő boldogsága a Yes porcellán-puder

Yes powder . . . 3.— korona
Yes krém . . . 3.— korona.
Yes szappan 1 K, 50 fillér.

Amerikai gyártmány

Magyarországi főraktár **ENDRENYI BÉLA** Diana-gyógyszertára, Budapest, Károly-kürt 5. szám.

Mindenütt kapható!

Német, orosz, francia, szerb, valamint Európa és az öt világrész háború térképe többféle kiadásban kapható és vidékre is azonnal küld Füssy József könyvkereskedő Torda. Telefon 34.

Hogy oldotta meg a közéletmozgás kérdését Medgyes? Medgyes város Tanácsa tekintettel az élelmiszer mizériákra és drágaságra, helyi pénzemberek és bankok közbenjöttével egy nagyszabású élelmiszer-fogyasztási szövetkezetet, rendes városi kimerést szervezett, mely teljesen tisztességes árak mellett élelmiszerekhez juttatja a közönséget, e mellett normális üzleti vállalkozás. A szépen prosperáló medgyesi fogyasztási szövetkezet március 3-án nyitott meg a piactéri Guggenberger-palota egyik üzlethelyiségében. Kapható egyelőre zsirnak való szalonna kilója 3 K, buza 7 K, tengeri 4 K, és burgonya 1.40 K, vékánként. Eladási napok: kedd, csütörtök, szombat d. e. 8—12 és vasárnap 8—10 óráig. Most vezeték be a liszt, kenyér, fűszerek és élelmicikk árusítását is.

Nyers gummi és gummiárak bejelentése. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelteket, a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter Urnak 18. 257/Vl. C. 1915. sz. rendelete folytán a nyers gummiaanyag- és gummiáru készleteknek kötelező bejelentésére. Az erre vonatkozó részletes utasításokat és bejelentőlapokat kötelesek az érdekeltek az I. foku iparhatóságoknál/Rendörkapitányság, Főszolgabírósa/átvenni, illetve a kitöltött bejelentőlapokat az utasítás értelmében oda beszovaltatni. A kötelező bejelentésekkel szemben elkövetendő mulasztások szigorúan büntetetté fognak.

Vessünk be minden bevethető területet hasznos gabona- és veteménymagvakkal! Segítsünk a föld megművelésében azokon, a kiknek a családtagok hadbavonulása miatt nincs elegendő munkaerejük!

Füssy József, kiadó.

Okleveles géplakatos bármilyen nemű gazdasági gépek javítására ajánlkozik.

Érkezhetni szombaton, Torda Rákóczi-utca 82 szám alatt.

Lucernást keresek bérbe. Címem Füssy József könyvkereskedésében.

x 21 év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő szobafestő és mázó cégemet a legmodernebb címfestéssel kibővítettem a melyre felhívom a helyi és vidéki n. é. közönség becses figyelmét. Freund Zsigmond szobafestő, mázó Torda, Jósika M. 21 (saját ház.)

Megérkezett a **valódi hegyaljai szomorodni bor** és tokaji cognac, miket módomban van

olcsó árban kiárusítani.

Azonkívül **jutányos árban** kapható **legjobb minőségű kávé, rizs** és mindenféle **fűszer cukor** stb. melyről próba rendeléssel mindenki meggyőződést szerezhet.

Salamon Jakab
fűszerkereskedő.

Közhasznú Könyvtár

vállalat kötetek hazafias szolgálatot vannak hivatva teljesíteni, mivel kiszorítják a nálunk is már elterjedt hasznos nemet nyelvű könyveket. Igen érdekes az előző tartalmuk és olcsóságuk által rendkívül kedvezőek.

Egyes számú kötet ára 12 fill.

Dupla számú kötet ára 24 fill.

A Közhasznú Könyvtár száma ezek:

1. Szerelmi levelező férfiak és nők részére.
2. Illetlenül mindenki számára.
3. Pohárköszöntő.
4. Kanári madár tenyésztése.
5. Pecsényék és vadak készítése.
6. A női szépség ápolása.
7. Gyors segély. Orvosi tanácsadó.
8. Fogak, a kéz és a köröm ápolása és kezelése.
9. Társasjátékok otthon és a szabadban.
10. Virágkertészet a szabadban és a szabadban.
11. Jósítás kártyából és kézből.
12. Soványító és hizlaló gyógymód.
13. A francia négyes szabályai.
14. Az alsós szabályai.
15. Alomfejtés.
16. Gyermekbetegségek és azok gyógyítása.
17. Lawn-Tennisjáték és annak szabályai.
18. Állattartás és annak gyógyítása.
19. Házi cukrászat.
20. Foot-Balljáték és szabályai.
21. Hölgyek tanácsadója.
22. Idegesség és annak gyógyítása.
23. Testedzés (Házi- és szertornázás).
24. Németül egy óra alatt.
25. Aquarell-festészet.
26. Az egészség fentartása.
27. Franciául egy óra alatt.
- 28-29. Idegen szavak szótára.
30. A jó modor.
31. Német helyesírás.
32. Magyar helyesírás.
33. Kinek milyen címzés jár?
34. Angolul egy óra alatt.
35. A gyermekmegővés.
36. A házasság életének egészségtana.
37. Kis köszöntő minden alkalomra.
38. Vidám és tréfás pohárköszöntések.
39. Körtáncok.
- 40-41. Tréfás műkedvelői előadások.
42. Gombatenyésztés otthon.
43. Olaszul egy óra alatt.
44. A szerelem könyve (Virág, belyeg nyelv).
45. A burgonya elkészítése különféle módok.
46. Gyermekjátékok és mulatságok.
47. Emlékkeresek. Emlékkönyvbe.
- 48-49. A szellemekkel való érintkezés tanja. Igen érdekes tartalommal.
- 50-51. A szellemekkel való érintkezés módja.
- 52-53. Gyorsírás Gabelberger-Markovits-írási levelező gyorsírás 4 old.
54. Az olajfestészet.
55. Házi-ipari festészet kézikönyve.
56. Festőművészeti világítás.
- 57-57a. Festőművészeti mérték.
- 58-59. Smiles A jellem.
- 60-61. Smiles A kötelesség.
- 62-63. Smiles Taktikosság.

Kiadó lakás!

Rákos-utca 25 sz. alatt 4 szoba konyha és melléképületekkel és nagy kerttel bíró lakás, máj. hó 1-re

K I A D Ó.

Értekezhetni a lakadói hivatalban Füssy József könyvkereskedésében.

Egy óra reklámképen!

Aki ingyen akar egy órát, még hozzá elegáns precíziós órát, urak vagy hölgyek részére választás szerint írjon azonnal az

Uhrenhaus Fr. SCHMIDT
Prag, Weinberge.

Kiadó lakás!

2 szoba, konyha, kamara és kis kerttel bíró lakás közvetlen a piacz mellett olcsón

K I A D Ó.

Beköltözhetni azonnal lehet. Értekezhetni Füssy József könyvkereskedésében.

ZONGORÁT keresek használatra 2 vagy 3 hónapra, aki hajlandó azt kiadni, úgy szíveskedjen az árt és címet Füssy József kereskedésében beadni.

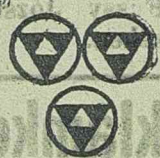
64-65. Utmutatás szaktanuláshoz.

- 66-67. Kótatanító.
- 68-69. A tarokkjáték összes szabályai.
70. Csúz, közsvény kezelése, gyógyítása.
71. Köscröppök. 100 zsidó-adoma.
72. Bakfaj-adomák. 100 adoma.
73. Czigány-adomák. 100 pompás adoma.
74. Diák-adomák. 100 adoma.
- 75-76. A karamboljáték tanítása.
- 77-78. Gyorsírásról rövidítések és olvasók.
79. Gyermekhumor. 100 adoma a kicsinyekről.
80. Katona adomák. 100 adoma.
- 81-84. Magyar általános levelező.
- 85-86. Budapesti lakbérleti szabályok.
87. Asszonyvásár. Bohózat. II. Borbélybánság.
88. A puskaporos hordó. Kabaré bohózat I. felv.
89. Verses és prózai fűzők.
90. A kis föltöltőt.
- 91-92. Hogyan írjunk?
- 93-94. Hogyan fogalmazzunk?
- 95-96. A költészetről. I. Elbeszélő művekről.
- 97-98. A költészetről. II. Lyrai.
- 99-100. A költészetről. III. A dráma.
101. Bélyeggyűjtésről.
102. Utmutató Amerikába utazók számára.
- 103-104. Kereskedelmi gyorsírás.
105. Nyultenyésztés.
- 106-107. Hogyan vezessük könyveinket.
- 108-109. Hogyan juthatunk álláshoz.
110. Gyéves önkéntesség megszerzése.
111. Kamatszámítás. Az egyszerű kamat.
- 112-113. Kamatos kamat. Járadék számítás.
- 114-115. Esperanto nyelvtan. Kis szótárral.
116. Esperanto gyakorlatok.
117. Zárt ajtó mögöl. 100 adoma a bíró, rendőrség és betörővilágból.
118. 100 válogatott új adoma.
119. Bankarviccek. 100 bírszadoma a javából.
120. Művészadomák. 100 adoma.
- 121-122. Hogyan lehetünk jó amatőr-fényképezők. Irt: Várady Jend.
123. Váltóismertető. Irt: Ernst József.
124. Tréfás rejtvények. Irt: Sacher Endre.
125. Vitairási rövidítések.
- 126-127. A tüdővész ellen való védekezés.
128. Az óra szerkezete és javítása.
129. Házi elektrotechnika.
- 130-131. Az automobil vezetésének és jókarban tartásának technikája.
- 132-133. Kormányozható léghajók és repülőgépek.
- 134-135. Az elektromosgépek szerkezete.
- 137-138. A gőzkazánok és gőzgépek.
- 139-140. A moly és a poloska irtása.
- 141-142. Az automobilgépek és kocsialkatrészek gyakorlati ismertetése.
- 143-145. Az élelmi- és élvezetszerek.
146. Edison élete és találmányai.
147. Az acetilén előállítása és használata.
148. A selyemhernyó-tenyésztés.
149. A színes fotográfálás módszerei.
150. A mérgek és ellenszerek.
151. A mezőgazdasági gépek.
- 152-154. Német levelező-gyorsírás.

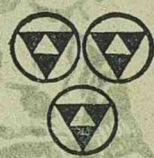
Kapható

Füssy József
könyvkereskedésében.

Füßy József könyvnyomdája

könyv-, papir-, író-, rajz- és festőszer-
kereskedése Torda, Vallásszabadság-tér

Alapított
1867-ben.

Dombornyomású névjegyek, levélpapírosok és borítékok
szép és izléses kivitelben, olcsó árak mellett készülnek

Telefon
34 szám

Készít:

irodalmi műveket,
tankönyveket,
folyóiratokat,
hírlapokat,
községi nyomtatványokat,
kereskedelmi, ügyvédi és iskolai
nyomtatványokat,
vonalzott üzleti könyveket,
számlákat,
árjegyzékeket,
báli és esküvői meghívókat,
eljegyzési kártyákat,
névjegyeket,
körleveleket,
gyászjelentéseket,
falragaszokat,
szórólápok

és minden a könyvnyomdaiparban
előforduló munkákat izléses és
hibátlan kiállításban, szolid árak
mellett.

Nagy raktár:

Gimnáziumi, polgári fiu- és pol-
gári leányiskolai, valamint elemi
iskolai könyvekből.

Író- és levélpapírokban, üzleti köny-
vekben, szépirodalmi művekben,
regényekben, ifjúsági iratokban,
ima könyvekben, mesés könyvek-
ben, folyóiratokban, divatlapok-
ban, teljes író- és rajzkészletekben.

Az „ARANYOSVIDÉK“

független politikai és társadalmi
lap kiadóhivatala.

Az „Aranyosvidék“ Torda-Aranyos
vármegye legelterjedtebb lapja és
így a hirdetni akaró közönség
a legbiztosabb siker reményében
adhatja fel hirdetését az Ara-
nyosvidékbe. A hirdetések
díjai minimális árakon vannak
számítva.

Főszolgabírói, körjegyzői, papi, ügyvédi, végrehajtói és iskolai nyomtatvá-
nyok nagy raktára. Hazai és helybeli képes lev.-lapokban nagy választék.

TUTSEK FERENCZ

Telefon 72

vaskereskedő Torda, (Erdély.)

Telefon 72

A tavaszi **gazdasági** munkákra ajánlja **B ä c k e r-féle** ekéit, valamint minden fajtájú vas- és fagerendájú **ekéket** és ezekhez egyes alkatrészeket. A **ker-tészeti** munkákhoz szükséges kitűnő minőségű **metszőollók, oltókések, acél-ásó, kapák** és **gereblyék. Szőlő permetezők** nagy választékban. A legolesőbb és legjobb fedél a **Kollerit-féle bőrlemez. Aszfalt és kát-rány lemezek. Katonai cikkek:** zománcozott bádoggal, tűzszereszközök, gyorsfűzők, zseblámpák stb. stb. Kertek szőlők, majorság udvarok elkerítéséhez **sod-ronyfonatok** többféle árban és minőségben, **tűskés huzalok.** A legjobb minőségi **ipari szerszámok,** épület és **ablakvasalások.**

Figyelmes kiszolgálás!

Szolid ár!

HIRDETMÉNY.

Tudomására hozom a n. é. közön-ségnek, hogy 1909 november hó 1-én vá-roսunkban, Kemény Farkas-utca (saját-ház) 5. szám alatt megnyitott és hatósági lag engedélyezett

**ingatlan adásvételi
forgalmi irodámat,**

1913. évi november hó 1-én Vallásszabad-ság-tér 18. szám alá helyeztem át (kir. Járásbíróság és Dr. Felszeghy Ernő ügy-védi rodája mellett.)

Élet-, baleset-, szavatosság, betöréses-lopás, tűz és üvegbiztosításokat, valamint telekkönyvi adatok beszerzését is elvállalom,

Tisztelettel,
KATARIG LUKÁCS.

Eladó: A Sandal dűllőben Bölöni Kálmán és Bölöni István szomszédok kö-zött levő 3/4-ed hold területű beültetett szőlő. Alsódetreheim községben 2 hold rét és egy 1 hold erdő, még pedig hitelképes egyénnek azonnali készpénz fizetés nélkül is. Ó-tárca-utca 13 szám alatt levő ház 1 hold területű szőlővel. Egy nagy fedeles zárt kocsik. Jósika Miklós-utcaiban a Lengyel Kristóf féle ház.

Keresek fix alkalmazásra ügyes biz-tosító üzletszerzőket, havi 60—150 korona fizetés mellett. Ajánlatok forgalmi irodám-ban intézendők.

A háztulajdonosoknak bérbeadandó házukat ingyen közvetítem. Ertekezhetni lehet Katarig Lukács ingatlan adás-vételi forgalmi irodájában.

Legelőnyösebb bevásárlási forrás!!

A t. közönség becses figyelmébe ajánlom dusan felszerelt
vas, fűszer, festék, liszt és anyag

NAGYRAKTÁRAMAT

Valódi **Bächer-ekék** egyedüli elárúsítása

Magyar rudvasak, vasekék több minőségben, melyekért teljes felelős-séget vállalok. **Kocsi tengelyek** legnagyobb választékban. **Sodrony és ke-vácsolt szegek, épület és bútortvasalások, zománcozott öntött vasedő-nyek, zománcozott vaslemez edények, evőeszközök, gőzvasalók, rézmo-zsarok, öntött fűtő és főzőkályhák, vaslemez főzőkályhák, vasgereb-lyék, ásók, lapátok, golyhók, kapák, láncok és ekerészek** dus választékban.

Valamint **kávék** többféle **csukor Stearingyertyák,** gyorsan száradó **kenczék,** olajba tört **festékek** és pormentesítő **olajok. Non plus ultra!** Szabadalmazott

SZŐLLŐ PERMETEZŐ-GÉP egyedüli elárúsítója, ezen **permetező** jóságáról nállam bárki meg-győződést szerezhet! Permetezőimhez külön alkatrészek is kaphatók. Ha-misítatlan rézgálit, és Raffia nagyraktár.

813. 1—52

teljes tisztelettel

J. ESZÉNYI.

Telefon-szám 115.

TORDA, FÖTER 57—59.

Egy jó házból való fiu tanulóul felvétetik.

*As összes fényképészeti
cikkek és lemezek kap-hatók Füßsy J. könyv-kereskedésében Tordán.*

**Jó csiraképes
vetemény, virág és fű-magvak** vehetők Füßsy József könyvkereskedésében Torda. Magvai az egész vármegyében híresek.

CIRNER ISTVÁN

elsőrendű férfi és női divatáru
üzlete TORDA. Vallásszabadság-t.

Raktáron tart ingeket, gallérokat kélőket, kesztyűket, nyakkendőket nagy választékban.

Teljes menyasszonyi kelengyek

a tavaszi ruhaszövetek megérkeztek!

Nagy választék!

Jo minőség!

Szolid árak!

DIVAT UJDONSÁGOK NAPONTA ÉRKEZNEK

Csinos gyermek ruhák!

Legujabb kalapok

Telefon
szám 86.

Minerva drogeria Torda.

Amerikai Haj - Petrol kiváló szer hajhullás és korpa-
képződés ellen, egy üveg ára 2 K.

Minerva Baby kenőcs csecsemők felpállásánál és a bőr
elvörösödésénél nélkülözhetetlen, egy doboz ára 30 f.

Professor Dr. Hassan Perhydrol fogpasztája idealis
fogfehéritő, egy tubus ára 70 f.

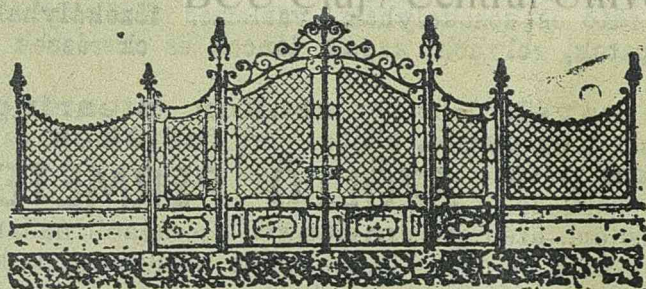
Ananászos rum, literje 2 K. 40 f.

Rum és likör essenciák, finom pipere szappanok,
kölni vizek, barfűmők, puderek, brillantinok. hygieni-
kus fogkefék 30 fillértől 2 koronáig, hajtű és fésű árak
a legjobb kivitelben, arc és kézfinomítók nagy válasz-
tékban.

Sodrony kerítés

a legolcsóbb már 25 fillértől feljebb.

Telefon
szám
439.

Telefon
szám
439.

Árjegyzék, költségvetés és rajz díjtalan.
Léber Gyula első erdélyi sodronyszövet-fonat kert ke-
rités és ruganyos acélsodrony ágybetétek gyára.
Kolozsvár, Egyetem-utca 7.

Egy kitűnően végzett zongora tanítónő!

Ki Berlinben is volt tanul-
mányuton és koncerteket
adott, órákat adna jul. 1-től
kezdődőleg. Előjegyzéseket
kérek **levélben leg-
később jun. 1-ig.**

Ezek után megbeszélés végett
személyesen fölkeresem előjegy-
zetteket.

Cím: **Kiss Annuska**
Kolozsvár Szapany u. 17 sz.

Oltásra alkalmas **Ri-
pária Porteris**
vadszőlő 30000 drb.
eladó.

Eladás kisebb mennyiségben is.

Horváth Lajos Mezőbő.

U. p. Mezőcsán.

1-3

Vonau Ferenc

vízvezeték, esatornázás és légszusz beren-
dezési vállalata TORDÁN, Rákóczi-utca
8 szám. (Szűcs társulati házban.)

Elvállal mindennemű **vízvezeték**
és **esatornázási munkákat**, ug-
ymint: fürdőszobák, gőzfürdők, clostettek,
pincék víztelenítését, gazdasági itatóbe-
rendezések, **szivattyús kutak** sze-
relését a legjobb kivitelben és olcsó gyá-
ri árakon.

Költségvetéssel megkeresésre díjtala-
nul szolgálok.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém értesíteni a t. közön-
séget, miszerint a Tordán már tíz év óta
fennálló és jó hírnévnek örvendő kelme-
festő, vegytisztító és gőzmosó intézetemet

ujolag berendeztem
a legjobb gépekkel.

Elvállalok festésre: bármennyire
színesre vagy meg nem felelő színű
férfi-, női- és gyermeköltönyöket és kel-
méket bármilyen színre. **Tisztításra:**
bármily kényes és diszes ruhákat, nap-
ernyőt, kézimunkát, bálí belépőt, szórme-
féléket, stb.

Mosásra: ingek, gallérok, ké-
zelők klormentesen és tükörfényesre
elkészítve.

Gouvlérozások elvállaltatnak.
Pontos és izléses kiszolgálás!
A közönség szíves pártfogását kéri

Kovács B.

kelmefestő vegytisztító és gőzmosó intézete.
Jókai Mór-ut 31-33

Ha ön nem tud enni,
ha rosszul érzi magát, biztos se-
gítségét nyer az orvosilag kiprobált

Kaiser-féle gyomor
Borsmenta

Karamellakban

Jó étvágyat kap, a gyomrot erő-
síti. Üdítő és erősítő hatásánál
fogva nélkülözhetetlen az uta-
zásnál. Egy csomag ára **20** és
40 fillér.

Kapható: **Cs. Mike Márton**
Müller Frigyes és Brüll Ede
gyógyszertárakban 1-?